

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. sausio 23 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Agnės Tiknūtės ir Algirdo Taminsko (kolegijos pirmininkas), susipažinusi su 2023 m. sausio 10 d. paduotu atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės „Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras“ kasaciniu skundu dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 10 d. nutarties peržiūrėjimo ir prašymu sustabdyti skundžiamo procesinio sprendimo vykdymą,

nustatė:

Atsakovas Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras padavė kasacinį skundą dėl Lietuvos apeliacinio teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. spalio 10 d. nutarties peržiūrėjimo civilinėje byloje pagal ieškovės uždarnosios akcinės bendrovės „NEG Recycling“ ieškinį atsakovėms AAS „BTA Baltic Insurance Company“, atstovaujamam filialo Lietuvoje, uždarajai akcinei bendrovei Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centrui dėl negautų pajamų, nuostolių atlyginimo ir atsakovės uždarnosios akcinės bendrovės Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centro priešieškinį dėl restitucijos taikymo, tretieji asmenys, nepareiškiantys savarankiškų reikalavimų, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūra, Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos, Marijampolės savivaldybė, Vilkaviškio rajono savivaldybė, Šakių rajono savivaldybė, Kazlų Rūdos savivaldybė, Kalvarijos savivaldybė. Kasacinis skundas paduodamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir [CPK](#)) 346 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialiosios ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuoti pagrįsti, kad teisės pažeidimas, į kurį apeliuojama, yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuoti pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Atsakovė kasaciniame skunde nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas netinkamai taikė ir aiškino Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – [CK](#)) 6.204 straipsnio 2 dalį ir 3 dalies 1 punktą bei šių normų santykį su civilinės atsakomybės sąlygomis, nes teismas nepagrįstai nusprendė, jog esminių aplinkybių, iš esmės pakeitusių šalių sutartinių prievolių pusiausvyrą, buvimas iki sutarties nutraukimo [CK 6.204 straipsnio](#) pagrindu, neatleidžia šalių nuo sutartinių prievolių, kurias jos privalo vykdyti tinkamai ir sąžiningai, o jų nevykdant gali būti taikoma sutartinė atsakomybė. Anot atsakovės, toks aiškinimas prieštarauja [CK 6.204 straipsnio](#) 3 daliai ir kasacinio teismo praktikai, pagal kurią sutarties nutraukimas [CK 6.204 straipsnio](#) pagrindu reiškia, kad sutartis nutraukiama ne dėl sutarties šalių padarytų sutarties pažeidimų ar kitokių neteisėtų veiksmų ir sąlygos sutartinei atsakomybei taikyti neatsiranda (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. balandžio 10 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-150/2012](#)). Taip pat atsakovės teigimu, tai paneigia kasacinio teismo praktikoje suformuotą teisės aiškinimo ir taikymo taisyklę, kad priteisus kitai sutarties šaliai negautas pajamas (šiuo atveju tiesioginius nuostolius) sutarties nutraukimas [CK 6.204 straipsnio](#) pagrindu netektų prasmės, nes būtų paneigta sutartinių prievolių vykdymo pasunkėjimo naštos padalijimo abejoms šalims idėja.

Atsakovės vertinimu, apeliacinės instancijos teismas neįvertino aplinkybės, kad iki laikotarpio, už kurį priteistas nuostolių atlyginimas, jau egzistavo aplinkybės, iš esmės pakeitusios šalių sutartinių prievolių pusiausvyrą ir atitkusios [CK 6.204 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytus kriterijus. Atsakovė nurodo, kad aplinkybių, iš esmės pakeitusių sutartinių prievolių pusiausvyrą, buvimas iki sutarties nutraukimo momento atleidžia sutarties šalis nuo jos vykdymo, nes reikalavimas vienai sutarties šaliai ją vykdyti tinkamai ir sąžiningai iki jos nutraukimo, prieštarautų sąžiningumo, protingumo ir teisingumo principams. Anot atsakovės, konstatavus iš esmės pasikeitusias sutarties vykdymo aplinkybes, sutartinės atsakomybės taikymas yra negalimas.

Be kita ko, atsakovė nurodo, kad apeliacinės instancijos teismas nebuvo nuoseklus, nes paminėtu kasacinio teismo išaiškinimu vadovavosi atmesdamas ieškovės reikalavimą dėl baudos ir nuostolių atlyginimo priteisimo (negautų pajamų) po sutarties nutraukimo, tačiau jo netaikė ir juo nesivadovavo priteisdamas nuostolių, patirtų MBA įrenginių sustabdymo metu dar iki sutarties nutraukimo, atlyginimą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, skundžiamų teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindų padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo ir nukrypimo nuo kasacinio teismo praktikos. Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK](#) 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį

atsisakytina priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atsisakius priimti kasacinį skundą atsakovės prašymas sustabdyti skundžiamo procesinio sprendimo vykdymą nesprendžiamas ([CPK 363](#) straipsnio 1 dalis), taip pat atsakovei grąžintinas už kasacinį sumokėtas žyminis mokestis ([CPK 350](#) straipsnio 4 dalis).

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, vadovaudamasi [CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

n u t a r i a :

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui.

Gražinti atsakovei uždarajai akcinei bendrovei „Marijampolės apskrities atliekų tvarkymo centras“, j. a. k. 151479265, 2281 (du tūkstančius du šimtus aštuoniasdešimt vieną) Eur žyminio mokesčio, sumokėto AB SEB banko 2023 m. sausio 9 d. mokėjimo nurodymu Nr. 201393.

Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Agnė Tikniūtė

Algirdas Taminskas